

Anmälan mot Försäkringskassan, försäkringskontoret Botkyrka, om handläggningen av ett överklagande

Tidigare ärende hos JO

I en anmälan som kom in till JO den 22 april 2005 anförde AA bl.a. att Försäkringskassan hade underlåtit att till länsrätten vidarebefordra ett överklagande av kassans beslut om sjukersättning den 31 mars 2004 som hon hade lämnat in till kassan den 14 maj 2004. Till anmälan var fogad en kopia av en till länsrätten ställd handling vilken hade ankomststämpels hos Försäkringskassan den 14 maj 2004.

Vissa akter i AA:s ärenden lånades in och granskades hos JO.

Ärendet remitterades den 31 augusti 2005 till Försäkringskassan som anmodades att yttra sig över bl.a. det som AA hade anfört om kassans underlåtenhet att överlämna ett överklagande till länsrätten. Av remissvaret framgick att kassan inte hade kunnat återfinna något överklagande inkommet den 14 maj 2004. När det sålunda stod klart att överklagandet hade förkommit hos kassan anmodades Försäkringskassan, genom en förnyad remiss den 30 november 2005, bl.a. att åter yttra sig i frågan om det icke vidarebefordrade överklagandet. Efter att ha tagit del av Försäkringskassans svar på den förnyade remissen yttrade ställföreträdande justitieombudsmannen Jan Pennlov i beslut den 24 maj 2006 (dnr 1954-2005) följande i denna del.

Förkommen handling

AA har till JO givit in en kopia av en handling, som är upprättad av hennes ombud BB och ställd till Länsrätten. Handlingen inkom enligt en ankomststämpel till försäkringskassans lokalkontorsområde (numera försäkringskontorsområde) Botkyrka den 14 maj 2004. Av handlingens lydelse framgår att avsikten med den var att överklaga ett av kassan fattat beslut i fråga om sjukersättning till AA.

Försäkringskassan har eftersökt den aktuella handlingen utan resultat. Inte heller vid den här företagna granskningen av Försäkringskassans akter har den kunnat återfinnas.

Att en så viktig handling som ett överklagande förkommer är givetvis utomordentligt allvarligt. Jag har övervägt att utreda saken vidare, men bedömer det som utsiktslöst att bringa klarhet i vad som hänt och vem som kan tänkas ha varit ansvarig för det inträffade. Jag stannar därför vid den allvarliga kritik mot Försäkringskassan som det inträffade onekligen motiverar.

Handlingen har genom ombudsmannaexpeditionens försorg i kopia tillställts Försäkringskassan. Jag förutsätter att kassan – om det inte redan har skett – vidtar de åtgärder som dess innehåll föranleder.

Anmälan

I den nu aktuella anmälan, som kom in till JO den 11 september 2006, klagade AA på att det i JO:s beslut den 24 maj 2006 nämnda överklagandet fortfarande inte hade överlämnats till länsrätten.

Utredning

Ärendet remitterades till Försäkringskassan som anmodades att yttra sig över det som AA hade framfört i sin nya anmälan.

Yttrande

Länskontoret har med anledning av JO:s remiss inhämtat en redogörelse av försäkringskontoret. Av försäkringskontorets redogörelse framgår att en rad åtgärder vidtogs i samband med att beslutet meddelades. Vidare framgår att en pågående omorganisation, bristande kommunikation samt en rad andra omständigheter medförde att överklagandet inte omhändertogs på ett korrekt sätt. Detta beklagas naturligtvis djupt av såväl länskontoret som försäkringskontoret.

Av underlaget i detta ärende framgår att alla inblandade parter har missat att agera på ett adekvat sätt vid olika tidpunkter från det att AA lämnade in sin anmälan till JO som ledde till beslut i dnr 1954-2005. Det kan med fog påstås att JO borde ha agerat omedelbart för att säkerställa att ett överlämnande till länsrätten skedde per omgående redan då AA:s kopia på hennes överklagande inkom den 19 april 2005. Likaså kan hävdas att Försäkringskassan borde ha agerat redan när samma kopia inkom från JO den 30 november 2005. Vid beredningen av detta yttrande har bland de inblandade på länskontoret även diskuterats varför ingen reagerat på JO:s formulering mitt på sidan 4 i beslutet där det förutsätts att kassan vidtar de åtgärder som överklagandeskriftens innehåll krävde. Av försäkringskontorets redogörelse kan avslutningsvis konstateras att även där har en helt annan hantering varit att förvänta.

Sammanfattningsvis är det således länskontorets uppfattning att AA:s överklagande borde ha överlämnats till länsrätten långt tidigare än vad som blev fallet. Att så inte skett har berott på en rad omständigheter och förbiseenden från flertalet inblandade. Därav följer att det som skedde kan förklaras och förstås utifrån den mänskliga faktorn. Självfallet innebär detta inte att det inträffade är acceptabelt, utan Försäkringskassan har att se till att rutiner och olika typer av stöd så långt möjligt förhindrar att dylika fel uppstår. På det ansvariga försäkringskontoret har flera åtgärder redan vidtagits och som anförts i samband med beredningen av ärende 1954-2005 sker kontinuerligt att information från länskontoret lämnas, såväl om förvaltningsrättsliga som offentlighetsrättsliga aspekter, vid utbildningar och liknande tillfällen.

Länskontoret beklagar åter det inträffade och det obehag som AA kan ha upplevt.

AA kommenterade Försäkringskassans remissvar.

Bedömning

JO har i ett flertal tidigare beslut betonat att tidsrymden för Försäkringskassans rättidsprövning och prövning enligt 20 kap. 10 a § lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL) och till dess att ett överklagande lämnas över till länsrätten inte bör överstiga en vecka.

AA:s överklagande ankomststämplades hos Försäkringskassan den 14 maj 2004. Handlingen förkom dock hos kassan. I samband med utredningen i det tidigare

ärendet hos JO (dnr 1954-2005) angående bl.a. den förkomna handlingen, tillställdes Försäkringskassan den 30 november 2005 en kopia av överklagandet. Om handlingen, som ju var ankomststämplad hos kassan och således kunde förväntas finnas där, inte ditintills hade återfunnits borde den åtminstone vid detta tillfälle, efter rättidsprövning och prövning enligt 20 kap. 10 a § lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL), omedelbart ha överlämnats till länsrätten. I det ovan nämnda beslutet den 24 maj 2006 uttalade JO allvarlig kritik mot Försäkringskassan och påminde dessutom om att Försäkringskassan hade att vidta erforderliga åtgärder. Enligt den redogörelse från försäkringskontoret som Försäkringskassans länskontor hänvisar till i sitt remissvar överlämnades emellertid överklagandet inte till länsrätten förrän den 18 september 2006, dvs. först sedan AA inkommit med nu aktuell anmälan till JO den 11 september 2006.

Trots vad som förevarit hörsammade Försäkringskassan inte den påminnelse om erforderliga åtgärder som JO uttryckte i sitt beslut den 24 maj 2006 (dnr 1954-2005). Det kom således att dröja över två år från det att överklagandet i original kom in till kassan och närmare ett år efter det att Försäkringskassan erhöll en kopia av det förkomna överklagandet, innan överklagandet vidarebefordrades till länsrätten. Försäkringskassan har uppvisat en närmast häpnadsväckande försumlighet och förtjänar mycket allvarlig kritik för sin hantering av det aktuella överklagandet.

Ärendet avslutas.